

79. møde.

Tirsdag den 25. marts kl. 13.30.

Formanden: Lønningsudvalget har afgivet betænkning over forslag til normeringslov for finansåret 1969-70, forslag til normeringslov for Grønland for finansåret 1969-70 og forslag til lov om ændring af lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd. Eksemplarer er omdelt.

Medlem af folketinget Vivike har meddelt mig, at han ønsker til landbrugsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Billiger ministeren, at landvæsenkommissionen for Viborg amtsrådsreds til-lader ødelæggelse af et naturskønt og måske historisk interessant areal ved Fiskbæk Å uden at underrette naturfredningsmyndighederne som påbudt i lov om naturfredning § 9?“

Medlem af folketinget Morten Lange har meddelt mig, at han ønsker til arbejdsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren i nær fremtid under-tegne ny overenskomst med lærersammen-slutningen ved specialarbejderskolerne?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dags-ordenen for tingets førstkommende spørge-tid.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om æn-dring af lov om afgift af spiritus, vin og øl.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 120) findes i tidenden sp. 4993).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Egon Jensen: Ved anden behandling stil-lede vi sammen med SF forslag om, at man bevarede det nuværende afgiftssystem med en nedsættelse af snaps- og akvavitbeskat-ningen, hvorved man bevarede konkurren-

cen inden for området og undgik de store forhøjelser på den såkaldte billige spiritus. Dette stemte regeringspartierne ned. Vi stillede ligeledes forslag om, at man gik til makronerne og afskaffede restaurationsskat-ten fuldt og helt med det samme, så at forbrugerne virkelig kunne mærke nedsæt-telsen. Dette stemte regeringspartierne også imod. Man har afvist vore ønsker om at få en kulegravning af afgiftssystemet. Ned-sættelsen af restaurationsskatten med 5 pct. vil kun blive en narresut over for forbru-gerne, idet denne beskedne nedsættelse simpelt hen bliver opslugt af prisregulerin-ger. Princippet om, at beskatningen skal være ens uden hensyn til varens pris, kan vi ikke anerkende.

Med disse bemærkninger skal jeg med-dele, at socialdemokratiet ikke kan stemme for de fremsatte lovforslag, der vender den tunge ende nedad, og at vi vil stemme imod dette og det følgende lovforslag.

Aksel Larsen: Det forbavser formodentlig ikke folketinget, at jeg udtaler mig på linje med socialdemokratiets ordfører og erklæ-rer, at vi også vil stemme imod. Forholdet er det, at det, der tiltrænges — og det er sagt før, men det skal siges igen — det er at få en almindelig revision af hele for-brugsbeskatningen her i landet. Det har vi talt for, og det har vi ønsket, det har vi bedt om, det har vi krævet. Regeringen vil ikke. Den forbeholder sig i sin alfaderlige visdom at bestemme, på hvilke områder den vil komme med forslag om ændringer, og når den er kommet med sådanne for-slag, så skal de køres igennem. Der kan måske ske nogle beskedne ændringer under udvalgsbehandlingen, f. eks. man kan flytte en dato eller noget lignende, men realitets-forhandlinger har der ikke kunnet blive.

I dette tilfælde må jeg sige som hr. Egon Jensen, at det er forbøffende, at man ikke fra regeringens og regeringspartiernes side har kunnet se, at når man erkender, at nu må restaurationsskatten afskaffes, så bør det være nu, og så bør det ikke ske stykke-vis og delt, hvorved man ikke får nogen som helst sikkerhed for, at det får nogen virkning på prisniveauet.

I denne forbindelse vil jeg sige, at ikke alene har regeringen ikke villet forhandle om dette overhovedet — man har kun

[Aksel Larsen.]

meddelt os, at det kan man ikke gå med på — men man har også nægtet at forhandle om andre spørgsmål. Det hører ikke direkte ind under denne lov, men alligevel skal det nævnes. Jeg har både i tinget og i udvalget foreslået regeringen, at den nu gør noget ved spørgsmålet om hotelværelser. Der har været meget stor tvivl i folketinget om, hvorvidt hotelværelser burde være belagt med moms eller ikke. Regeringen har nu tørt meddelt os, at den er kommet til det resultat, at man fortsat skal belægge hotelværelser med moms. Jeg anser det for urimeligt, men det er dobbelt urimeligt, at regeringen ikke engang vil være med til at forhandle om dette.

Vi har stillet forslag om, at man i meget beskedent omfang nedsætter afgiften på øl. Vi har begrundet det med, at ølskatten i forvejen er for højt oppe, at den som en forbrugsskat virker som en kopskat, og at man af alle mulige grunde burde opfylde de løfter, man faktisk har givet tidligere. Men man vil ikke, og man vil ikke forhandle om det. Vi kan fra regeringen og regeringspartierne kun få det svar, at det vil man ikke, og vore forslag bliver stemt ned her i tinget.

Når der skabes en sådan atmosfære her fra regeringens side, så kan man ikke forvente eller forlange, at vi skal være med til dette her.

Vi kender i international politik det begreb, der hedder spegepølsemetoden, at man skærer en skive af spegepølsen i dag og en skive i morgen og en skive i overmorgen, og så håber man, folk hver gang vil sige: ja men det er jo kun en enkelt skive, det går ikke ud over hele spegepølsen. Til sidst er der ingen spegepølse. Her kommer regeringen og vil lovgive om afgifterne på den måde, at den på de områder, hvor det passer regeringen, gennemfører visse små ændringer, men nogen samlet revision får man ikke, og en samlet revision udelukkes ved den metode, regeringen har valgt.

Regeringen har det åbenbart sådan, at når den efter formentlig langvarige og knudrede forhandlinger har fået nogle små revisionsforslag igennem i regeringspartierne og sikret, at regeringspartierne medlemmer her i salen skal stemme for dem, så kan

det være ligegyldigt med folketinget i øvrigt, og så behøver man ikke engang alvorligt at forhandle om de tanker, der fremkommer fra andre partier, endsige tage stilling til dem på anden måde, end at man simpelt hen stemmer dem ned uden nogen argumentation.

Under disse omstændigheder er vi nødt til — både af hensyn til sagen, af hensyn til forkastelsen af vore ændringsforslag og af principielle grunde — så at sige demonstrativt at stemme imod lovforslagene og sige: dette vil vi ikke være med til. Det skal regeringen, det skal regeringspartierne og det skal befolkningen have at vide, at den måde at lave politik på, den måde at lave folketingsarbejde på og den måde at lave revisioner på, den duer ikke.

Den fg. finansminister (*Ninn-Hansen*): Hr. Aksel Larsens indlæg kunne give det indtryk, at det, denne sag og den afstemning, vi skal have om lidt, drejer sig om, var et regeringsforslag med voldsomme udvidelser af afgifterne i forhold til det, der var tidligere, men hr. Aksel Larsen ved jo, at det er ikke tilfældet.

Derimod er det rigtigt, at vi ikke har kunnet acceptere ændringsforslag, som hr. Aksel Larsen har stillet, der ville betyde meget store provenutab for staten. At vi ikke i den finansielle situation, vi har, mener at kunne følge disse ændringsforslag og tage det store provenutab, det er vel spørgsmål, som vi får lejlighed til at drøfte også på torsdag under finanslovdebatten, men jeg mener, at regeringen meget klart har angivet, at vi har ikke mulighed for med det lovgivningsarbejde, der forestår, med de udvidelser, der er sket på en række områder for statens vedkommende, at undvære disse indtægter.

Vi har ikke nægtet at forhandle og vil også fortsat forhandle om afgiftsspørgsmålene, efterhånden som vi kan fremlægge revisionsforslag med henblik på det, der også er hensigten med disse forslag, en forenkling, der giver rationaliseringsmuligheder for staten og giver bedre vilkår for de brancher, der skal administrere afgifterne.

Jeg beklager selvfølgelig, at socialdemokratiet ikke ser sig i stand til at støtte disse forenklinger, der her er tale om. Jeg

[Den fg. finansminister.]

har meget svært ved at se, at det, at vi ikke i dag fuldstændig vil ophæve restaurationsafgiften, kan medføre, at hr. Egon Jensen kan anføre, det er afgifter, der vender den tunge ende nedad. Jeg synes, at hr. Egon Jensen skulle glæde sig over, at det, man har talt om så længe med hensyn til restaurationsafgiftens afvikling, nu er sat i gang, og at der nu er sikkerhed for, at denne afgift bliver afviklet.

Egon Jensen: Jeg har et par gange over for finansministeren peget på, at når man taler om forenkling og rationalisering, peger man på erhvervslivet, og jeg skal være den sidste til at være med til at skabe bedst mulige vilkår for erhvervslivet. Men der er immervæk her i landet stadig væk et område, der hedder forbrugerne, og når finansministeren siger, at nu er man på vej, så er jeg helt sikker på, at det, man er på vej til, er, at restaurationsskattens ophævelse ikke kommer til at mærkes hos forbrugerne. Det er det modsatte, vi har ønsket, og det er derfor, vi har stillet ændringsforslag.

Aksel Larsen: Jeg beklager, at den fg. finansminister enten ikke har hørt, hvad jeg sagde, eller ikke har været i stand til at opfatte, hvad jeg sagde. Den fg. finansminister kom nu med den insinuation, at jeg skulle have holdt en tale, hvor jeg fremstillede det, som om der her var tale om voldsomme udvidelser af afgifterne. Alle, der har hørt efter, ved, at det har jeg overhovedet ikke antydnet. Jeg ved godt, der ikke er nogen voldsomme udvidelser. Det, jeg har anket over, er, at regeringen ikke har villet forhandle om en samlet revision, og at den har afvist saglige forslag om visse ændringer i regeringens lovforslag.

Ministeren henviser til, at hvis man havde stemt for vore ændringsforslag, ville der komme store provenutab. Ministeren burde vide, for det er sagt til ham så tit, at vi er særdeles villige til at forhandle med rege-

ringen om, hvordan man skal afbøde provenutabet. Men ministeren har ikke været interesseret, og han har overhovedet ikke villet forhandle om dette spørgsmål. Han har bare sagt: vi står på vore forslag, og dermed færdig.

Jeg giver ikke ret meget for ministerens påståede forhandlingsvilje nu, når vi overhovedet ikke har mødt den under denne sags behandling. Hans udtalelser kan ikke få os til at ændre stilling.

(Kort bemærkning).

Egon Jensen: Af hensyn til det, man kalder historieskrivning og fortryk, kommer jeg til at korrigere. Jeg fik fortalt mig og sagt, at jeg ville være den sidste til at være med til at skabe bedst mulige vilkår for erhvervslivet. Jeg ville sige, at jeg ville være den sidste til at nægte at medvirke til bedre vilkår for erhvervslivet.

Den fg. finansminister (Ninn-Hansen): Jeg takker for hr. Aksel Larsens sidste bemærkninger, der klargør, at der ikke er tale om udvidelser af beskattningen. Der er tale om lettelser på nogle områder — det er vi enige om — og så syntes jeg måske ikke helt, tonen var passende over for den situation. Der er en afgiftslettelse vedrørende akkvavit, dog et afgiftsområde, der ikke er fuldstændig ligeegyldigt.

I øvrigt har jeg ikke flere bemærkninger til hr. Aksel Larsen ud over, at vi fortsat er villige til at forhandle om det. Det drejer sig om en diskussion om fremgangsmåden og ikke om spørgsmålet afgiftsforhøjelser eller afgiftslettelser. Vi er enige om, at de korrektioner, der her er tale om, samlet betyder visse afgiftslettelser.

Hr. Egon Jensens rettelse havde jeg forstået, inden rettelsen kom. Jeg kender hr. Egon Jensen så godt, så jeg da er klar over, han ikke vil modvirke erhvervslivet. Det, regeringen altså gerne vil gøre, er at give erhvervslivet bedre muligheder for at administrere denne lovgivning, og her ville vi

[Den fg. finansminister.]

jo gerne have haft hr. Egon Jensens medvirken.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Nu takker den fg. finansminister mig, fordi han nu forstår, at jeg ikke har påstået, eller at jeg ikke påstår, at der er tale om en væsentlig udvidelse af forbrugsbeskatningen. Det troede jeg han kunne have forstået oprindeligt. Det havde været noget mere korrekt, om ministeren havde sagt: jeg beder om undskyldning for, at jeg har beskyldt hr. Aksel Larsen for at have fremsat en påstand om, at der var tale om en udvidelse af forbrugsbeskatningen. Ministeren ved, at hans påstand var urigtig, og hvis han ikke selv har tid til at læse fortrykket, så henstiller jeg, at han sætter en af sine sekretærer til at læse fortrykket og fortælle ham, at det var ministeren, der var galt på den.

Ministeren siger, man vil fortsat være forhandlingsvillig. Det stemmer mig ikke mildere. Man har overhovedet ikke været forhandlingsvenlig hidtil, så at man fortsat vil være forhandlingsvillig på den måde, man ikke har været det hidtil, kan vi ikke føle os beroliget af.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 90 stemmer mod 64.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om afgift af spiritus.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 119) findes i tidenden sp. 4993).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 91 stemmer mod 64.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af vandløbsloven.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 53) findes i tidenden sp. 1399, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 839).

Der var stillet 51 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om landvæsenstretter.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 54) findes i tidenden sp. 1399, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 839).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Chr. Thomsen: Jeg skal forskåne folketingets medlemmer for en nøje gennemgang af de 51 ændringsforslag til vandløbslovsforslaget, kun nævne enkelte ting.

Ændringsforslag nr. 4 til lovens § 5 vedrører ensilage og ajle. Der stod i lovforslaget, at der måtte ikke finde afløb sted fra ajlebeholdere og ensilagebeholdere til vandløb. Nu er det sådan i moderne landbrug, at man udmærket kan tænke sig, at man bygger svinestalde uden ajlebeholdere, og derfor dækker lovforslaget, som det var formuleret, ikke helt. Det foreslås ændret til, at ajle og ensilagesaft ikke må løbe ud i vandløb.